

GORICA

(Večerno izdanje.)

Izbija vsa turek in soboto ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri pop. za deželo. Ako pada na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K, polletno 4 K in četrtletno 2 K. Prodajata: Gorici v tobakarni Schwarz v Solskih ulicah, Jellersitz v Nunskih ulicah in Leban na Verdijevem tekaljšču po 8 vin.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v "Narodni tiskarni", ulica Vetturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročino pa na upravnništvo "Gorice". Oglasi se računajo po petstokratnih in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska "Narodna tiskarna" (odgov. J. Marušič).

A. Gabršček in „Kroj. zadruga“.

To sta dva tako tesno spojena pojma, da ju ni mogoče tako lahko ločiti. Kedar koli se spomnimo „Krojaške zadruga“, takoj nam pride na misel ona krasna slika, katero je v svoji nesmrtni „Soči“ narisal A. G—k sam: propadla „Krojaška zadruga“ leži razbita na tleh, in na njenih razvalinah se dvigajo tolsti kapuni „klerikalci“, ki so napravili z zadrugo „vrhunec klerikalnega švindla“, a trebušček so si odebelerili z ogromnimi svotami, katere so prisleparili pri zadrugi — nad kapuni pa vihti „velikanski mesarski nož“ — veliki mesar sam, on A. G—k, on patentirani klobasar, on vihti mesarski nož (vulgo pipec) in mesari te kapune... Pa kaj vruga, kapuni se ne dajo zaklati?! Iдилična slika, kaj ne? Povsem vredna, da bi jo ovekovečil najboljši naprednjaški slikar — mazač.

Ali A. G—k se noče vклонiti, noče da bi se publikum smejal nespretni njegovim mesarskim učenosti, zato se trudi delj časa na vse načine, da bi zaklal „Krojaško zadr.“ in nje upravniške s celo „Centralno zadr.“ vred; a glej, kruta vsoda, on ne more tega nikakor izvršiti! Truden, zasopel, hoče se nekoliko mesariti, ob enem pa prosil: ker že ne morem sam razmesariti, zadajte si sami smrtni udarec in tako sklenimo tragikomično sliko, katero jaz imenujem polemiko o „vrhuncu klerikalne sleparije ali „Krojaška zadruga“ — propadla“.

Ne, bratec, te usluge ti pa že ne storimo. Ali končaj svoj mesarski posel sam, ali pa ti pustimo vzeti tvoj mesarski patent kakor „Gewerbsplüscherju“.

Ali šalo na stran! Andrej Gabršček je začel pisariti gromonosne članke proti „Krojaški zadrugi“ dne 15. julija, dne 5. septembra pa nas prosil, naj mu damo potrebno gradivo, da vendar enkrat sklene definitivno polemiko o „Kr. z.“ Da je on prišel do take prošnje, to dokazuje dovolj, v kako zagato je zašel s to zanj nečastno afero, dokazuje, kako neznansko se je blamiral s članki, naperjenimi proti obče spoštovanim in poštenim možem, kateri sede v odborih „Krojaške zadruga“ in „Centralne posojilnice“. Da jih on ne smatra za take, je seveda naravno, kajti „Der Schelm denkt wie er ist“.

LISTEK.

Molitev za Bismarka.

Obrazec iz žitja poljskega kmeta na Pruskem. (Spisal J. K. Mačkovski.)

(Dalje)

„Tako, tako! Tu ga imaš; tako šuntajo otroke! Kar hitro mi povej vse po pravici, kdo ti je povedal te bedarije? Kdo te je našuntal? Ali mati?“

„Ne!“ zakričal je zdaj Stanko in se postavil naravnost izzivajoče.

„Ali duhovnik?“

„Ne!“

„Kdo pa torej?“

„Nihče!“

„Hitro mi povej!“

„Nemam kaj povedati!“

Učiteljev obraz je zopet pomodrel, šiba se je zopet vzdignila.

Ali Stanko se ni tresel, gledal je v enomer v oči protivnika. Prsi so se mu dvigale in stisnil je obupno pesti. Bil je lep v tem uporu — ta ubožni deček vaški.

Zadnjič smo mu rekli v „Gorici“, da si ne želimo še konca divnih njegovih člankov glede te zadeve, pač pa smo ga celo prosili, naj nadaljuje z zapričeto borbo vsaj do občnega zbora l. 1904., ker nam tako napravi veliko uslugo: čim dalje namreč piše, tembolj se blamira, tembolj smeši samega sebe. Navzlic tej naši zelo uljudni prošnji, se obrača zopet do nas, naj mu priobčimo račune l. 1903., da sklene že zanj tako usodepolno polemiko. Mož se dela s to zahtevo neizmerno smešnega, ker s tem dokazuje, da je popolnoma pogorel in da išče zadnje rešilne bilke, ki bi mu pomogla iz morja blamaže. Trdno je prepričan, da jih ne objavimo, zato si misli: vem, da jih ne objavijo; eto, to mi bo služilo, da se že kako izvijem iz stiske, v katero so me pognali ti presneti klerikalci. Opozorili smo ga sicer in z njim tudi vse prizadete kroge, da so se računali na občnem zboru predčitati, da pa v listu jih nismo objavili in jih tudi ne objavimo, ker spadajo pred občni zbor prihodnjega leta. A. G—k trdi, da tu nekaj „smrdi“, res je, to smrdi tako, da postanete ves zasmrjeni in okužen!

Ker pa ožen tako silno želi konca, zato mu danes podajemo potrebno gradivo. Odgovori naj nam na vse, in imel bo dovolj snovi, da bode polnil lahko še mesece in mesece predale svoje „lepe“ „Soče“. Sicer trdi, da na osebne udrihrije ne bo več odgovarjal, ali mi nismo krivi, da je Gabršček spravil svojo osebo v tako ozko dotiko s „Krojaško zadrugo“, da se moramo ob njega obregati neprestano. Mi pa se bavimo z njegovo osebo baš radi tega, da pokažemo svetu, kako zna on lumparije podtikati drugim in licemerski pisati: saj sem jaz nedolžen, oni so, oni so krivi! Jaz pišem stvarno! Kako pa zna Gabršček stvarno pisati, to ve celi svet, izvzemši onih ljudi, ki so zaljubljeni v njegovo „impozatno postavu in močatost“.

Sedaj pa začnimo z gradivom, katero nudimo Andreju Gabrščku, junaku žalostne postave, v blagohotno uporabo. Gradivo mu razdelimo v siedeče dele:

I. Kaj je Andrej Gabršček storil, da pokaže neomejeno svoje prijateljstvo do „Krojaške zadruga“?

V vsem razredu je vladala globoka tihoča — kot bi jih bil z makom posejal. Na obrazu nemških otrok se je kazala velika radovednost, kaj bode iz tega; obrazi poljskih otrok pa so kazali suženjski strah. Le tu in tam se je moglo opaziti pri starejših dečkih izraz sočutja za mladega predrzneža. Morda je marsikomu srce živeje zatolklo v prsih, marsikateri bi bil rad zakričal na vse grlo: „Le pogum Stanko, pogum! Mi smo s teboj!“ — Ali večletni pouk, vzdrževan se šibo in strahom, sta storila svoje. V sled brezplodnega, mučnega pouka sta jim ostala srce in duša „neobdelana“, in tako so vzrastli ti otroci — vzgojeni za sužnje in ne za državljane; in zato za nje nepomenljiva. Potem niso imeli otroci časa, da bi se bili mnogo upirali; kajti iznova so se vsipali udarci na glavo in ramena Stankova. In učitelj je kričal pri tem:

„Jaz ti povem bolje, kako je to bilo. Tvoj ded je bil pohajač, ki je živel tu brezpravno in je Nemcem kruh pojedal.“

II. Kaj je Andrej Gabršček v tej zadevi v „Soči“ obljubil?

III. Kaj je Andrej Gabršček dosegel s svojim delovanjem?

I. Kaj je torej Andrej Gabršček storil, da dokaže, kako neizmerno mu leži na srcu dobrobit „Krojaške zadruga“, katere član je on bil toliko časa, dokler ga niso iz nje izbacili, in katere podpredsednik nadzorstva je tudi bil, kakor smo povedali pred kratkim?

1. Lazil je vedno okoli nekaterih odbornikov, katerim je hlinil veliko prijateljstvo, samo da bi izvabil iz njih kolikor več mogoče za svoje nečedne namene. Dotični odborniki seveda niso poznali v ovco preoblečene volka. To delo je začel koj, ko je zvedel, da se kuhajo v „Krojaški zadrugi“ važne reči, ki so prišle na dan vsled nemarnosti poslovodje Avrelija Bisaila.

2. Imel je važne konference v prostorih „Ljudske posojilnice“ z dr. Treo-tom in s „Herrn Repräsentanten des Hauses“. Šlo se je zato, da se prepriča, ali je res Bisail zakrivil vse one nemarnosti, o katerih je šel glas po Gorici? Ko se je dognalo, da je to res, tedaj se je sklenilo v jedni taki seji, da se Bisaila prepusti njegovi osodi in se mu odpove kredit 25 000 K, kateri mu je bil dovoljen za slučaj, da zavlada on na razvalinah „Krojaške zadruga“.

3. V pisarni dr. Treota se je Gabršček strašno jezil nad njim, ker mu je izjavil, da prevzame zastopstvo Bisaila v pravni zadevi proti odboru „Krojaške zadruga“. Bisail je hotel namreč tožiti zadrugo za šestmesečno plačo in za novoletno nagrado (!), katero mu ni zadruga izplačala. Šestmesečno plačo pa je hotel, ker se ga je stante pede odslovilo. Kakega mnenja je bil v tem pogledu Andrej Gabršček, je „Gorica“ že omenila. Kdor se zanimiva za to, naj prečita dotične članke.

4. Dotlej se je A. G—k le še informiral, ne pa še delal proti zadrugi. Povabil je on (ali kdo drugi iz srede naprednjaških kolovodij, to je vse jedno) novonemškega trgovca, g. Medveda v Gorico. Ta se je, kakor znano, predstavil v spremstvu dr. Treo-ta in Zajca, za kupca, prišel v zadrugo, pregledal si lepo zalogo, knjige itd. in odstopil od kupčije. Takoj na to

Rajši se je obesil, nego bi se bil vrnil v rusko domovino. A tvoj oče je bil puntar, ki je bil po pravici kaznovan za to, ker se je postavil proti kraljevi vladi in razžalil največjega nemškega moža. Oba sta dobila to, kar sta zaslužila!“

„Laž! laž!“ je kričal zdaj tudi Stanko, in razburjen bolesti in srda je dvignil roke kot bi hotel braniti z njimi dobro ime rajnih.

„Kaj?! Tudi to še!“ zarjovel je na to učitelj, ki se ni mogel več zatajevati. „Ti puntar, še grozil mi boš? Čakaj, čakaj!“ — In tepel ga je ter kričal, pa vlekel Stanka za ovratnik celo do odra in ga pahnil v kot šolske sobe.

„Tu stoj!“ vpil je kot vztekel, „ker nisi vreden sedeti med temi dobrimi in poslušnimi otroci. Tu stoj, potem se pogovoriva še enkrat“.

Deček ni odgovoril več. Stal je mirno pobešenih oči v temnem kotu. Ustnice je imel stisnjene. In dasi je zdaj bolest premagovala razburjenost, dasi so vrele

je A. G—k ščuval upnike. Kje je pa izvedel za te? Čudno!

5. Ščuval je upnike v Gorici in drugod. Naščuval je tudi „Creditoren-Verein“, ki je pretil celo s konkurzom. Tega se je veselil „burja“! Zato je hitro vložil na c. kr. sodnijo ovadbo za konkurz! Preprečili smo vse njegove nakane, zato je nastopil drugo pot: blatenje v „Soči“.

6. Pripravil je „Trgovsko-obrtno zadrugo“ do tega, da je preganjala „Krojaško zadrugo“ kot porokinjo na menici Avrelija Bisaila z eksekucijo, samo da bi pognal zadrugo v konkurz.

7. Pripravil je „Ljudsko posojilnico“ do tega, da je odpovedala zadrugi prostore, samo da bi zadrugo vrغل na cesto.

8. Vložil je na c. kr. sodnijo ovadbo, s katero je zahteval, naj ista kaznuje odbornike in nadzornike zadruga, ker niso sklicali občnega zbora do konca meseca junija.

9. Vložil je na c. kr. sodnijo ovadbo, s katero je zahteval, naj ista razveljavi občni zbor z dne 20. m. m.

10. Vabil je vse svoje pristaje na občni zbor, a ko je videl, da je teh le maloštevilna peščica, zatrebil je hitro v „Soči“, da bode občni zbor neveljaven in da ni treba naprednjakom na občni zbor zadruga.

11. Vabilo na občni zbor, katero se mu je poslalo osebno, da ga objavi, ni objavil, samo za to da prepreči zborovanje. Objavil ga je sicer v polemiknem članku.

12. Ključ vedno na pomoč vse tiste... ki bi morali gledati klerikalnim sleparjem na prste odnosno vreči jih v najsmradljivejše temnice, da bi se ne mogli več tako norčevati s slovensko javnostjo.

II. Kaj je Andrej Gabršček glede „Krojaške zadruga“ obljubil, a ne izvršil?

1. V „Soči“ št. 57. z dne 18. julija je pisal: „Kr. z.“ je uničila klerikalna gospodstvaželjnost, podprta ob nerodnost, neumnost, neradaost in — brezvestnost. Krivci so znani in jih bomo tudi imenovali, ko bo in kjer bo treba!“ Do danes tega še ni storil, najbrž ni bilo še potreba, kaj ne?

2. V št. 60. z dne 29. julija piše: „... ako bi bil začel mesariti račune in

solze kot grah po njegovem obrazu, vendar ni žugnil, niti jeknil.

V tem je prešel učitelj nekolikokrat po sobi, pomiril se ter se oddahnil. Potem je odmolil čemerno „molitev“, in otroci so jo v zboru ponavljali za njim, seveda v strašno popačeni nemščini. Na to so zapeli še patrijični nemško pesem in slavnost je bila končana. Morda bi se bila raztegnila še dalje; ali neprijetni poskus s Starkom, je vzel g. učitelju humor in mu ohladil navdušenje. Pustil je torej učence domov; le Stanka si je pridržal, da bi dokončal zapričeto preiskavo in mučenje.

Ko je bil izginil že zadnji otrok skozi duri, pristopi do Stanka in mu reče pozorno pa mirno:

„Tu ostaneš tako dolgo, dokler mi ne poveš, kdo te je našuntal in dokler ne izmoliš molitve za Bismarka!“

Stanko ni odgovoril.

„Idi na svoje mesto in premisli dobro“, nadaljeval je. „Za pol ure pri-

„Brezmejna surovost in podlost naših irredentarjev“ zaplenil, in da je ob enem uže tukajšnje c. kr. okrajno glavarstvo naproseno, da zaseže vse primerke, nahajajoče se v uredništvu, v „Narodni tiskarni“, v prodajalnicah in v drugih javnih prostorih.

V Gorici, 15. septembra 1903.

C. kr. državni pravdnik:

Vidulich.

Vedno lepše. — Vedno lepše postajajo namreč razmere na vip. železnici. Pritožbe o neobstojanju števila osebnih železnih vozov so vedno gostejše. Ni ga skoro vlak, da ne bi morali potniki stati na se po vozovih gnezdih, ker nimajo prostora da bi sedeli. Celo na stopnicah si morajo potniki poiskati prostora, o čemur smo se zadnji četrtek prepričali. Kdo bo kriv, ako se dogodi kaka nesreča?! Sicer pa je pri nas že tako. Dokler se nekaj oseb po krivdi železniške uprave ne ponesreči, ni pričakovati, da bi se poklicani činitelji zmenili za naše pritožbe. Kaj komu mar za nekaj slov. par. Vse drugače je seveda, ako se kakemu nemškemu ali pa laškemu čifutu samo jeden las skrivi. Mi bi sicer ničesar ne rekli, ako bi se ob navadnih dneh in nepričakovano dogodilo, da bi bil naval potnikov tak, da bi ne našli na kaki manjši postaji vsi dovolj prostora za sedeti. Ali da se dogaja to celo na take dni, ko mora železniška uprava že naprej pripravljena biti na veliko število potnikov, kakor se je to dogodilo na Mali Šmaren v Ajdovščini, ko so se ljudje vračali iz Loga, to je pa skrajno brezobzirno. Na Mali Šmaren je ostalo namreč v Ajdovščini nad 200 oseb, ki bi se rade peljale po železnici in 50 sebi ni dobilo celotnega prostora, čeravno so si že pričarbele vozne listke. Da so bili ti ljudje skrajno ogorčeni, ter da so dajali svoji jezi duška, to je popolnoma umevno. Nekateri trdijo, da sta bila v Ajdovščini takrat še dva voza na razpolaganje, ter da bi se bila lahko priklopila k vlakom; drugi pa pravijo, da ni bilo na razpolaganje nobenega voza in da ni hotelo ravnanje državnih železnic v Trstu pravočasno oskrbeti za ta dan zadostnega števila železniških vozov, akoravno se je za to obratno vodstvo v Ajdovščini o pravem času oglasilo. Bodisi temu pa tako ili onako, ostane vedno neovržno dejstvo, da so take razmere na vipavski železnici skrajno škandalozne in da je skrajni čas, da se odstranijo. Kakor čujemo, je imela vipavska železnica zadnji mesec nekaj tisoč kron več dohodkov nego sta jih imeli istrska železnica Trst-Poreč in pa furlanska železnica skupaj. In vendar kako skrbi železniška uprava vse drugače za komoditeto potnikov na imenovanih dveh železnicah nego pa za potnike na vipavski železnici. Seveda se vozijo po omenjenih dveh železnicah večinoma le Lahi, dočim se vozi po vipavski železnici skoro izključno le slovenska para, ki ni za drugo, po mnenju naših odločujočih krogov, nego za to, da molči in plača. Ali ti krogi naj vendar pomislijo, da vsaka stuna jedenkrat vendarle počti, ako se jo preveč napenja.

Javen ljudski shod priredi akademsko ferjalno društvo „Adrija“ v Gorici dne 20. t. m. na Dobravem obč. Biljana v Brdih po popoldanski službi božji. Na dnevnem redu bodo razpravljanje o slovenskem šolstvu. Rojaki iz Brd in drugih bližnjih krajev! Prihitite vsi na ta shod, da bode ta shod veličastna manifestacija za naše kulturne potrebe. Povejmo glasno in odločno našim nasprotnikom, da zahtevamo za se isto, kar imajo drugi večji narodi. Posebno glasno bodi protest proti vsiljevanju „Leginih“ šol na slovenskih tleh. Na tisoče glasov slovenskega ljudstva naj odločno pove vsem našim nasprotnikom, da zahtevamo za se slovensko ljudsko šolo, slovenske srednje šole in slovensko univerzo — vse slovensko!

II. izredni občni zbor akademicega ferjalnega društva „Adrija“ se bo vršil dne 23. t. m. ob 8. uri zvečer. Dnevni red in lokal se objavi pravočasno. Vabljeni so vsi člani, starešine, ustanovniki in podporniki ter učiteljstvo, da se v obilnem številu udeležijo shoda. Vsi gostje dobrodošli!

Predstavljen je sam. — Neki Alfred Agler, čevljar brez stalnega bivališča, je zagnal prejšnjo nedeljo nekemu Široku, nahajajočemu se v neki pivarni, v glavo kozarec. Potem je lučal kamenje v ljudi, ki so bili na Kostanjevico, konečno se je ta porednež spravil tudi na podobo Materje Božje, nahajajoče se blizu mestne ljudske šole pod Kostanjevico, ter je začel metati tudi vanjo kamenje. Da bi vdobil za vsa ta svoja junaštva zaslužen plačilo, začela je skrbeti policija, kateri se pa ni posrečilo vdobiti junaka v roke. V petek pa se je Agler predstavil sam po-

liciji, ter prišel po plačo, katera mu gotovo ne odide.

Izpuščena iz zapore sta začasno Louvier in Braulin t. j. ona dva mešetarja, ki sta bila in sta še zapletena v znano Krkočevo zadevo.

Izpuščen iz zapore je oni železniški sprevodnik po imenu Jakop Vračko o katerem smo poročali, da so ga zaprli ker je letel nanj sum, da je v Rovjanu umoril lastno ženo. Državno pravdnikstvo je namreč ustavilo preiskavo proti njemu.

Start pod vozom. — V Trstu je na Corsu 60 let stara kmetica Karolina Grgič, ki sta bila in sta še zapletena v znano Krkočevo zadevo.

Vlak je povozil med Tržičem in Nabrežino 60letnega ribiča Ivana Varska iz Devina.

Strašen vihar. — V severnem delu Furlanije v videmski provinciji, je razsajal v četrtek strašen vihar z velikanskim nalivom, ki je napravil na polju in na poslopih neizmerno veliko škodo. Razdrte so ceste in celo tudi nekateri mostovi. Pri Chiusaforte se je vsled groznega naliva utrgal plaz, ki je odnesel še precejšnji del železnice, tako, da je železniški promet na ti črti ustavljen za tri dni.

Okrožnica vsem občinskim zastopom dežele. — Deželni odbor razglašajo: Sklicuje se na svojo okrožnico z dne 3. septembra 1902. št. 5725 in na one prejšnjih let, naroča deželni odbor sledeče:

I. C. kr. finančno vodstvo v Trstu se je neštetokrat popolnoma opravičeno pritoževalo, da nekatere občine ne predlagajo svojih proračunov v postavno določeni dobi, ampak mnogo kasneje, vsled česar nastane pri sedanjem načinu predpisovanja in pobiranja doklad premnogo nepotrebne dela, ker se morajo popravljati predpisovanja v kajigah in izkazih davčnih uradov.

Da se ohrani redno uradovanje pri davčnih uradih, ki so vže itak preobloženi z drugim uradnim delom, namerava finančno vodstvo prepovedati prepozno naproseno predpisovanje in pobiranje doklad. —

Vsled tega, in ker mora imeti tudi deželni odbor dovolj časa, da pregleda vse proračune vseh občin v deželi, vabijo se vsi občinski zastopi, da sestavijo, potrdijo in predložijo svoje proračune za leto 1904 do 1. novembra 1903.

Oni občinski zastopi, kojim ne bi bilo mogoče, radi opravičenih zaprek, predložiti svojih proračunov do navedene dobe, se bodo morali ravnati vsekakor po določili 1. odstavka § 65. občinskega reda ter predložiti svoje proračune v neprestopni dobi do 1. decembra 1903.

Deželni odbor bo prisiljen nalogati vso odgovornost onim občinskim zastopom oziroma njih izvrševalnim organom in posebno g. županom, koji se ne bi natančno ravnali po goroznačenih predpisih in bi provzročili s tem škodljiv nered pri občinskem gospodarstvu, kajti potem bi bilo onemogočeno redno predpisovanje in pobiranje občinskih doklad. Istotako se bo deželni odbor, v korist občinam, poslužil vseh prisilnih, po zakonu dovoljenih sredstev, da doseže sestavo in predložitev občinskih računskih prevdankov o pravem času.

II. Večkrat se pa pripeti slučaj, da se predložijo proračuni sicer o pravem času, a da ne odgovarjajo predpisom zakona. Radi tega se morajo vračati občinam, in starešinstvo jih mora v drugič ali celó v tretjič v sejah razpravljati predno so tako sestavljeni, da odgovarja njih oblika knjigovodstvenim načelom in njih vsebina obstoječim postavnim določilom. —

Da se prihranijo nepotrebna dopisovanja med deželnim odborom in občinami, ki vrh vsega provzročujejo tudi mnogo izgube časa, opozarja se občinske zastope, da se ravnajo po sledečih načelih:

a) Iz občinskih proračunov se imajo v vsakem slučaju izpustiti troški za cerkvene potrebe. Za te izdatke se mora napraviti poseben račun v smislu deželnega zakona z dne 29. novembra 1863. dež. zakonik št. 2 iz leta 1864, oziroma državnih zakonov z dne 7. maja 1874. drž. zak. št. 50 in z dne 31. decembra 1894. drž. zak. št. 7 ex 1895. Izločitev tih izdatkov je radi tega potrebna, ker v pokritje primankljev v cerkvenih proračunih, ne služi ista podlaga, kakor v založbo primankljev razkazanih v občinskih proračunih in ker je tudi področje za obravnavanje onih in drugih predmetov različno, glede na to, da spadajo predmeti zadevajoči upravo političnih in krajevnih občin v področje,

avtonomnih, dočim spadajo cerkvene stvari v področje političnih oblastnij.

b) V onih krajevnih občinah, ki sestojé iz več davčnih občin, bodisi da upravlja poslednje poseben gospodarski svet ali tudi ne, je sestaviti toliko proračunov, kolikor je davčnih občin, ter še poseben proračun za skupne izdatke. V posebne računske preudarke za vsako posamezno davčno občino se imajo postaviti dohodki in stroški, ki se tičejo edino le uprave dotičnih davčnih občin. V skupne proračune pa je sprejeti, po splošnih predpisih obstoječih zakonov, vse one izdatke, katere morajo prenašati skupno vse davčne občine v razmerju predpisane daržavnega davka.

V skupni proračun bode toraj postavliti v smislu določil občinskega reda splošne upravne stroške zadevajoče krajevno policijo, potem v smislu IV. člena zakona z dne 3. decembra 1863. drž. zak. št. 105 stroške za preskrbovanje ubogih in nalične bolnišnične stroške; in v smislu zakona z dne 21. maja 1894. dež. zak. št. 13 stroške za zgradbo in vzdrževanje občinskih mostov in cest.

c) Priporoča se občinskim zastopom, da se pri upravljanju lastnih občin strogo držé načela, da je namreč treba vsako leto pokriti primankljuje v računih, ki se tičejo ponavljajočih se in navadnih izdatkov, ker ni pravilno, ako se brez važnega razloga postavi le del navadnih izdatkov v proračun prihodnjega upravnega leta. Radi tega se morajo posebno preudariti potrebne svote v popolno pokritje obrestij občinskih dolgov, bolnišničnih stroškov, ki jih je predplačal deželni zalog, in navadnih bolniških stroškov. —

Deželni odbor opozarja občine osobito na dejstvo, da se uveljavi tekom leta 1904. zakon z dne 13. maja 1903. dež. zak. št. 24. V smislu §§. 3, 4 in 5 rečenega zakona pristaja občinam naloga nakupiti in vzdrževati za lastno upravno ozemlje potrebno število bikov, ki so dopuščeni v smislu zakona. Glede na to, da nastopi dolžnost ugoditi določilom zakona kakor hitro stopi v veljavo zakon, je treba, da se občine v tem oziru preskrbé s tem, da sprejmejo v proračunih za leto 1904. potrebne kredite v pokritje rečene potrebe. Občine morajo toraj izračunati število bikov, ki se imajo kupiti, sprejemši za podlago določilo § 3. omenjenega zakona ter na to izračunati potrošek, katerega jim bode prenašati.

Ako so bile občine v prejšnjih letih primorane porabiti celoma ali deloma nedotakljivo občinsko premoženje ali zajeti posojila, — v svrhu pokritja izvanrednih izdatkov ali v svrhu zacelitve primankljev izvirajočih iz nepotirjanih dohodkov, — bode treba po finančnih razmerah vsake posamezne občine poskrbeti za zacelitev porabljenega občinskega zakladnega premoženja bodisi v obrokih ali z enkratnim odplačilom, oziroma za poplačanje zajetega posojila.

d) V onih občinah, kjer niso še razdeljena občinska zemljišča, se mora poskrbeti za njih upravo, za porazdelitev njih dohodkov in za iztirjanje prispevkov od strani občinarjev v smislu določil §§ 60—63. obč. reda.

V smislu § 70. občinskega reda se morajo na vsak način poterjati od občinarjev davki in druge javne davščine, kakor tudi stroški za obdelovanje in nadzorovanje občinskih zemljišč.

III. Občinske proračune, sestavljene po prejnavedenih določilih, je opremiti s sledečimi prilogami:

- 1) z razglasom v smislu § 65. občinskega reda;
- 2) z razglasom v smislu § 81. občinskega reda;
- 3) s poverjenim predpisom sejnega zapisnika glede potrditve proračuna;
- 4) z imeniki onih občinarjev, ki so deležni dohodkov od občinskih zemljišč in kateri morajo prenašati stroške navedene v § 70. obč. reda;
- 5) s sumarjem državnih izravnih davkov;
- 6) s prilogami zadevajočimi poizvedbe v svrhu, da se zamore izračunati potrošek, o katerem govori II točka črka c drugi odstavek te okrožnice;
- 7) z morebitnimi pritožbami proti proračunu.

Deželni odbor je prepričan, da bodo občinski zastopi upoštevali navedene okoliščine in da bodo predlagali svoje proračune po navodilih danih v tej okrožnici, kajti s tem bodo skrbeli za korist svojih občin in ob enem olajševali tudi dež. odborom težko delo, koje pogostoma provzročata pregledovanje proračunov.

Slovensko šolstvo v Trstu. — Nadučiteljem-voditeljem na petrazredni deški ljudski šoli družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu je imenovan Andrej Širok, nadučitelj v Kozani pri Gorici;

učiteljem pa učiteljski kandidat Justin Arhar. —

Upori vojakov. — V Braševem se je uprlo pet topničarjev tretjeletnikov proti nadaljnemu službovanju. Tudi v Szegedinu se je uprlo več vojakov. Uporne vojake so zaprli.

Cesar na velikih vajah v Galiciji. — Na potu k velikim vajam konjice v Chlopi je došel cesar tja večeraj pred-poldne in je bil na kolodvoru svečano vsprejet. Med vožnjo na namestništvo je množica viharno pozdravljala cesarja. Cesar se je udeležil službe božje v maloruski in rimsko-katoliški katedrali. Na to je vsprejemal deputacije. V odgovoru na nagovor deželnega maršala Badenija, je cesar izrazil svoje zadovoljstvo na tem, da so deželni zastopniki prešinjeni od spoznanja, kaj je neobhodno potrebno za red v državi, nje razvoj, in za moč monarhije na zunaj, ter da se ne plašijo žrtev, ki jih morajo vsi nositi za skupni blagor. Vlada je povdarjal, da je vzdrževanje narodnih in socialnih nasprotstev najlaglje doseči po trajnem prizadevanju deželnega zbora na polju pozitivnih nalog.

Z gobami se je zastrupila v Gradcu cela družina krojača Saxa. Oče, mati in štiri otroci se bore v bolnišnici s smrtjo. —

Starost pri različnih narodih. — Prej se je vedno mislilo, da znaša povprečna človeška starost 32 let. Kakor je pa razvidno iz neke nove statistike, umirajo v Evropi samo Španci tako hitro, pri njih namreč znaša povprečna starost 32 let in 4 mesece. Vsem drugim evropskim narodom je določeno daljše življenje. Na Bavarskem znaša povprečna starost 36 let, na Pruskem in v Italiji 39 let, v Avstro-Ogrski 39 let in 9 mesecev, na Francoskem 40 let in 6 mesecev; potem sledi Šveca, kjer žive ljudje povprečno 44 let in 4 mesece, Belgija s 44 leti in 11 mesece. Najvišjo povprečno starost pa dosežejo Švedi in Norvegi, namreč 50 let.

Loterijske številke.

12. septembra.

Dunaj 19 23 26 35 51
Gradec 14 40 15 50 9

Poduk daje gospa

v glasovirju, citrah in angleščini (angleško le nemščine veščim). Pride tudi na dom poučevati. Pisane ponude pod M. H. in pojasnila daje iz prijaznosti upravištvo našega lista.

Ivan Bednařik
priporoča svojo
knjigoveznicu
v Gorici
ulica Vetturini št. 3.

ROMARJEV
NASY-GORO

in slav. občinstvu sploh se priporoča v obisk
Kavarna „Central“

v Gorici na Travniku
(Piazza grande) tik
cerkve sv. Ignacija.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8
priporoča

pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih, briskih, dalmatinskih in isterskih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerno. Postrežba počena.

falsifikovano bilanco za l. 1901., (o tem pride poseben članek!), tedaj... Tega članka do danes ni bilo, ker je med tem izvedel, da je bilanco falsificiral A. Bisail.

3. V št. 61. z dne 1. avgusta piše: „Bom že pazil na to, da gredo vsi režijski in drugi upravni stroški na račun „Centrifuge“ od 2. maja t. l. dalje!“

Tega seveda pa storiti ne more, Kako? Saj ni več član zadruga, a kot privatna oseba, veljajo njegove zahteve toliko, kot piškav oreh.

4. V št. 62. z dne 5. avgusta piše: „Ali še ni konec. Pride še dan — obračuna!“ Čudno, da tako dolgo odlašajo?

5. V št. 63. z dne 12. avgusta piše, da bode občni zbor jako buren in da on pride tje, dasi je izključen. To se tudi ni zgodilo, ker jo je „od strahu pred smrtjo“ popihal v Kobarič!

6. V št. 70 z dne 2. septembra piše: „Jedno pa trdimo: situacijska bilanca, priobčena v „Gorici“ in „Pr. L.“, ni resnična. Mi dokažemo to, le na dan s celotnim računom! Člani „Kr. z.“ so varani in osleparjeni!“

Seveda, tega do danes še ni dokazal. Da ni, tega so krivi klerikalci, ki nečejo objaviti račune za l. 1903.!

V št. 71. z dne 5. septembra piše: „... ter je vsa ona pomoč, katero je ponudila „Centrifuga“, le velikanska sleparija, ki je stala več tisočakov vboje člana „K. z.“ — To dokažemo iz doslej znanih računov in trditve klerikalnih listih.“

Tega še ni storil, pač pa premleva vedno iste številke in trditve, ki jih prenaša z jedne v drugo številko „Soče“.

8. V isti številki piše: „Potem je vse poslovanje po odhodu bivšega poslovodje le nepretržna veriga neresnice, falsifikacije, sleparije! To dokažemo v prihodnjem članku iz peresa A. Gabrščka, ki se pod spis podpiše brez strahu pred klerikalno masevalnostjo.“

Možu rojijo miši po glavi!

9. V raznih številkah pa napoveduje bojkot, katerega utemeljuje z raznimi praznimi frazami.

III. Kaj pa je Andrej Gabršček dosegel s svojim skrbnim delovanjem za koristi zadruga? To je, kaj se mu je posrečilo v rovanju proti „Krojaški zadrugi“.

1. „Krojaška zadruga“ ni prišla v konkurz:

a) ne vsled sčuvanja trgovca E. de S. v Gorici;

b) ne vsled sčuvanja „Creditoren-Vereina“ na Dunaju;

c) ne vsled tožbenega postopanja „Trgovske-obrtne zadruga“.

2. „Krojaška zadruga“ ni prišla na cesto, ker se je uprla

dem. Ako ne poveš, boš sedel tu do sodnjega dne“.

To izreče ter stopa iz razreda, zaklene duri in gre na drugo stran hiše v svoje stanovanje zajutrekovat.

VI.

V tem času je premišljevala bolna Dobrica iznova svojo nesrečo. Danes jej je bilo nekako čudno pri srcu in neki nenavadni nemir jo je obdajal. Davni spomini, vzbujeni po včerajšnjem razgovoru so iznova oživel v njeni pameti. Spala je nemirno, kajti kašelj je motil pogostoma njen sen; ali jedva je zaprla oči, pa je že snivala o Tinetu in očetu; in gledala je kako novo, vedno lepšo prikazen. Ko se je zjutraj popolnoma vzbudila, čutila je v srcu silno žalost radi obeh umrlih. O, rada bi se bila čim poprej združila z njima za vso večnost! Danes se je čutila veliko slabejša in vedno bolj pogostoma jej je prihajalo v glavo, da se bliža zdaj izvestno njen konec. —

(Dalje pride.)

odpovedi „Ljudske posojilnice“, tožila in zmagala v II. instanci.

3. Odborniki „Krojaške zadruga“ so bili vsled ovadbe od sodnije I. instance res kaznovani vsak na globo 5 kron, ker niso sklicali občnega zbora do konca junija meseca. Temu pravoreku so se uprli, sodnija II. instance v Trstu pa je ta pravorek razveljavila, ker so odborniki dovolj opravičili ta svoj korak. Torej nekaznovano načelstvo in nadzorstvo!

4. Bil je izključen iz „Krojaške zadruga“, kar ga je neznansko peklo in ga še peče. Saj je postal vsled tega „objectum fopabile“ pri svojih lastnih pristaših.

5. „Krojaška zadruga“ njegovega bojkota ne občuti, ker ima dobre odjemalce iz drugih krogov, ki se ne boje terorizma Kramarjevega Drejca. Nje trgovina napreduje dobro naprej, vsak mesec odbiva znatno svoto od svojega dolga pri „Centralni posojilnici“ in upanje je, da se prav kmalu iz nebi tega dolga, in se postavi na proste noge, navzlic temu, da trdi klepetavi A. G—k, da je — propadla!

Dunque fiasco completo! Ako pride še do drugih „laškonov“, ne pozabimo poročati o tem, da podamo vsaj A. G—ku potrebno gradivo, da zaključiti to „nepotrebno polemiko, ki „Krojaški zadrugi“ nič ne koristi“, kakor pravi Gabršček, o kateri si pa v srcu misli: o da bi je bil nikoli ne zapričel!

Evo ti dovolj „neprebavljive čorbe“, dragi Drejce, neprebavljive seveda zato, ker je tvoj zelodec popolnoma pokvarjen in se mu posebno še pa gabi zdrava in poštena hrana, pred katero se stresa kakor hudič pred križem. In takemu človeku prepustila je narodno-napredna stranka strankino vodstvo! Pač lepa stranka in lepi njeni člani oni, katerim na čelu stoji taka komična figura in naj se imenujejo ti člani zviti sluga Rejec ali pa njegov šef nezviti dr. Treo.

Dopisi.

Iz gorške okolice, dne 8. sept. 1903. — Čudno, prečudno! Kdo bi bil to mislil? Torej tudi ta se dá ugnati, tudi ta se dá ukrotiti, tudi ta si dá usta zapreti! Kar se je zdelo pred par leti nemogoče, to je zdaj faktum. Orožje, v katero je stavil največ zaupanja, katero je vihtel, da je vse ječalo in pokalo, vihralo in hrumelo, orožje prekričanja vsega v svojem listu, je spustil iz rok, ... in zdaj stoji razočaran in obupan, upadlih očij in zabuhlega lica, krvavečih ran in polomljenih kosti v sredi svojega pohabljenega časnikarskega kolobarja. O figura comica! — Ko sem bil še majhen, je imel naš sosed strašansko vihravega konja. Opetovano se je znal rešiti vrvi, s katero je bil privezan k jaslím. Uhajal je iz hleva, dirjal, vihral in lomastil po dvorišču in vrtu, da je bilo groza. Nihče ga ni mogel ujeti. Nikogar ni pustil do sebe. Le mala sosedova hčerka mu je znala priti do živega. Ona je namreč večkrat izmikala materi v kuhinji kak sladkorček ter ga skrivoma nosila vihravemu konju v hlev. To si je ta tako zapomnil, da se ji je pustil, ubegel iz hleva, voditi kot krotko jagnje, nazaj k jaslím. — Gospod urednik! Vidite, tak vihrav konj je Vaša gorška „burja“, ali — s „pisateljskim“ imenom — A. G—k, in oni sladkorček sta njegovi oštariji „Birreria alla ghiacciaja“ in „Südbahn-Hotel“, ali — z lažnjivim imenom — „narodni piruhi“. Te „narodne piruhe“ Gabrščkove vzela sem jaz v dopisih „iz gorške okolice“ kakor pravimo po domače „na muho“. Odgrnil sem jim lažnjivo „narodno“ odejo ter jih razkrinkal kot pristno zasebno židovsko reklamo. Pričakoval sem dan na dan, da se odprejo vse zapornice in zatvornice Vaše gorške „burje“ ter se vsuje grom in strela nad te moje dopise hujše nego žveplo in ogenj nad Sodomom in Gomoro. Ali do danes zastoj. Nič in nič! Vse tiho, vse molči. Siloviti A. G—k ždi v svojem časnikarskem brlogu in prebavlja moje dopise. Voščim mu iz srca dober tek. Vrč hodi toliko časa k studencu, dokler se ne razbije. Tudi najhujša zver se dá ukrotiti. Vse na svetu hodi svoj naravni tek. Narava ne dela izjem tudi s časnikarskim bitjem, naj se to imenuje makari Gabršček.

Vi, gospod urednik, pa zahvalite Boga s povzdignjenima rokama, in tudi meni ste lahko hvaležni, da sem Vam posikal na tej časnikarski nadlogi peto, na kateri se ji z lahkobo pride do živega. Sicer pa te samosvoje iznajdbe tako gotov nisem; kajti je že nekaj časa sem, kar Vas v „Goričinih“ noticah vidim brskati in dregati po najspodnejšem delu tega Vašega sočasnikarskega monstruma, tam, kjer je bil tudi siloviti Ahilej ranljiv. Ali tudi Vaše brskanje in dreganje je imelo isti uspeh kot moji dopisi: Zdenje in molk. Prav tako! Odslej boste vsaj vedeli, kje se dá ta škodljiva časnikarska nadloga najbolje „panati“. In taka prilika se Vam bode v prihodnje večkrat ponujala. Domisljavec je prišel z gor ne v skrbi za narodno delo, ampak v skrbi, z „narodnim“ delom obogatiti svoj mošnjiček. Iz prva je slo imenitno kot bi bilo namazano. Kaj bi ne! Tiskarna, „Soča“, „Primorec“, razne knjižnice, kazipoti, inserati gorških Slovencev in slovenskih denarnih zavodov, iz kratka monopol v trgovini s slovensko narodnostjo, ... he, to je bilo sedem pristnih egiptovskih rodovitnih let. Ali gorenje molzne kravice so prišle vsled političnega razkola in „klerikalne“ konkurence več ali manj ob mleko, in nastopila je dolga doba nerodovitnih let. Zdaj je bilo treba ozreti se po drugih zaslužkih, treba je bilo oprijeti se podjetij, s katerimi se preživljajo navadni ljudje, ki si ne domisljajo, da naj jim bodi narodnost molzna kravica: prišle so na vrsto krčme. V krčme za zahajajo tudi Lahi in Nemci. In ker je teh v mestu več nego Slovencev, menil je A. G—k: Pustimo krčmam laški in nemški znak. V „Soči“ pa jih krstimo za „narodne piruhe“. Ali previdel je tudi on, da to ne gre skupaj. S krčmami se ne dá tako zakrivati žep in kazati narodnost kakor s tiskarno, z listi, s knjigami itd. In vidite g. urednik, to mu je sapa zaprlo, ta nesklad — še bolj kot njegov sušičen „narodni sklad“ — ga boli in peče; tu mu je zmanjkala zgovornost, gostobesednost in klepetavost In Vi, gospod urednik, in jaz ga lahko zbadava in dregava, kolikor hočeva, nimava se bati njegovih gromov in strel, ki nama že itak prav nič ne imponirajo. Ker pa je gotovo, da bodo tem krčmam sledila še druga podjetja enake baže — ako ga noč prej ne pobere — katerih podjetij čifutski znak bode morda še bolj padal v oči, zato mislim, da se, gosp. urednik, lahko veselite in veselja poskakujete. Znašla sva za gorške Slovence več, nego je vredna Kolumbova Amerika.

A. K.

Politični pregled.

Protest proti vladi.

Po celi Avstriji se oglašajo občinski zastopi proti odredbi vojnega ministerstva, ki pridružuje vojaške tretjeletnike pod orožjem. A vlada se za vse skoro gotovo ne bo zmenila, ker v Avstriji je taka ustava, da ministerstvo s pomočjo § 14. vlada lahko tudi proti parlamentu. A vlada mora slišati, da so se avstrijski narodi vladanja proti ljudstvom naveličali. Nubene občinskega zastopa naj ne bo tudi na Slovenskem, ki bi se ne pridružil takim protestom.

Ogrska kriza.

Cesar je odpotoval iz Budimpešte ter se podal k vojaškim manevrom v Galicijo. Položaj na Ogrskem je še vedno jako kritičen. Cesar noče baje prav nič slišati o zahtevah ogrskih opozicijonalcev glede vpeljave madjarščine za poveljništveni jezik pri ogrskih polkih. Ogrska kriza ostane torej v sedanjem stanju do zvrška vojaških vaj in pa do odhoda nemškega cesarja z Dunaja, kamor pride 18. t. m. Cesar se ne povrne več v Budimpešto, dokler se ne reši ogrska kriza, marveč se bodo dotični pogovori vršili odslej na Dunaju!

Brezvestni minister Beust.

Poročali smo, da vojna uprava že računava z možnostjo, da zakon o naboru novincev ne bo vsprejet na Ogrskem niti do novega leta. Ker pa preko tega termina ne morejo obdržati tretjeletnikov, pa mislijo v spopolnjenje vojske pozvati pod orožje nadomestno rezervo. V konjištvu in topništvu pa — ki nimata nadomestne rezerve — pozovejo rezerviste. To vest prinaša sedaj „Prager Tagblatt“ in jo potrja tudi „Zeit“. Lepa se nam piše! Koliko gospodarskih in socialnih interesov bi bilo krvavo zadetih po taki odredbi, tega ni treba niti praviti. In vse to vsled tega, da so bili Nemci v letu 1867. zločinsko brezvestni v svoji strankarski sebičnosti in da je bil tedanji minister Beust — zopet Nemeč! — zločinsko brezvesten, ko je sklepal pogodbo z Ogrji in dremal v fotelju — tako trde sodobniki njegovi povsem apodiktično — ko je stavljaj svoje ime na one do-

kumente, katerih nekatere niti prečital ni. Če to ni bila brezvestnost, potem moramo priznati, da sploh ne vemo, so li državniki sploh navezani v kako vestnost do države, kateri služijo in čiji interese braniti so dolžni po storjeni prisegi.

Vojaške vesti.

Umirovljeni so bili feldmaršallajtnenti bar. Pietreich, Hoffmann in Tomičič in general baron Schrenck. Naslednik barona Pietreicha, ki je bil predsednik najvišjega vojaškega sodišča, postal je feldmaršallaitenant pl. Pleutler, dosedaj predsednik višjega vojaškega sodišča. Njegov naslednik pa je postal feldmaršallaitenant Huber. Poveljnik 55. brigade v Trstu, generalmajor Franc Konrad pl. Hotzendorf, postal je zapovednik 8. divizije pešcev na mesto feldmaršallaitnanta Hafferja, ki je bil premeščen k zapovedništvu 14. vojaškega kora.

O priliki prihoda nemškega cesarja na Dunaj. Vojaštvu, ki bode tvorilo špalir od kolodvora pa do cesarskega dvorca o prihodu nemškega cesarja na Dunaj, bode zapovedoval prestolonaslednik nadvojvoda Franc Ferdinand za tak špalir se bode potrebovalo 28 batalijonov pešcev, osemnajst eskadronov konjikov in deset topničarskih baterij.

K volitvi Udržalovi.

Pri dopolnilni volitvi v državnozbornem volilnem okraju kmetskih občin Pardubice-Hrudim, je dobil bivši mladočeški poslanec Udržal, ki je sedaj nastopil kot samostojni kandidat, 2216 glasov, njegov protikandidat agrarce Svejč je dobil 1041 glasov. Dasi agrarci niso zmagali, vendar so v tem nekdanji najbolj trdnem volilnem okraju dobili veliko število glasov. Udržal v državnem zboru ne bo pristopil k mladočeškemu klubu ter je izjavil, da hoče izven kluba zblíževati Mladočehe in agrarce, kar se mu pa težko posreči.

Dogodki na Srbskem.

V Srbiji se je začela štrena čudno motati. Prišli so na sled častniškim zarotam in so tudi že mnogo častnikov aretirali ter jih privedli v Beligrad. Ti zarotniki zahtevajo od kralja, da kaznuje morilce kralja Aleksandra in kraljice Drage. V Nišu stoji baje na strani zarotnikov tudi vse vojaštvo, in časniki poročajo, da se namerava vojaška posadka v Nišu napotiti se proti Beligradu, da bi kralja prisilila, da kaznuje morilce ali pa da se odpove kroni. Do sedaj se niso uresničila ta častnikarska poročila ali splošno je mnenje, da ni izključeno, da bi se srbska armada ne razdelila v dve stranki, kar bi bilo za Srbijo vsakako osodepoino. Kralj Peter I. dal je baje straže v konaku podvojit.

Bolgarski knez v strahu.

Iz Sofije se poroča, da so v letovišču kneza Ferdinanda uvedli jako ostre naredbe za varnost knezovega življenja. Iz garnizije Varna je prišel stražit grad večji vojaški oddelek. Vsacega, kdor stopi v grad, natančno preiščejo.

Macedonski dogodki.

Te dni je bilo odposlanih v okraju Kirk-Kilisse in Sadyk 28 batalijonov vojakov in šest baterij pod poveljništvom Sadike-paše. Na potu iz Drinopolja v Kirk-Kilisse so turški vojaki doprinašali strašne grozovitosti. Turški vojaki zažgali so namreč več vasij. V dveh vaseh obglavili so 200 Bolgarov v navzočnosti njih sorodnikov.

Danes ne dvomi nikdo več o tem, da stojimo pred turško-bolgarsko vojsko. Celo na Dunaju in Petrogradu, kjer so bili dosedaj v tem pogledu jako optimistični, prišli so do prepričanja, da je vojska neizogibna. Nekateri listi so celo priobčili vest, da so odplule iz Pulja štiri vojne ladje v turško vodovje, kar pa ni res, dočim je pa resnica, da se zadnje dni nekatere naše vojne ladje šele pripravljajo na odhod. Nekaj francoskih vojniških ladij pa je že odplulo proti Solunu, ker je francoski konzul francosko vlado obvestil, da se je zopet bati novih dinamitnih atentatov.

Z Dunaja poročajo, da se snujejo v Črnigori ustaške čete za Macedonijo. Jedna takih čet, broječa 500 mož, se nahaja baje že v Macedoniji. Vsem Črnogorcem, ki so v stanu nositi orožje, se je razdelilo po 1000 patron, ki so došle iz Rusije.

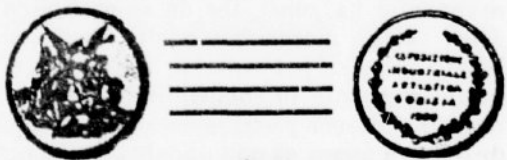
Domače in razne novice.

Zaplemba. — Zjutrajnja izdaja današnje „Gorice“ bila je na ukaz državnega pravdnštva zaplenjena. Naš odgovorni urednik je dobil namreč od državnega pravdnštva ta-le odlok:

Gospod Josip Marušič, izdajatelj, odgovorni urednik in tiskar „Gorice“, tukaj. Obveščujem Vas, da sem današnja številka „Gorice“ (zjutranje izdanje, eventualno večerno izdanje) zaradi sestavka

„Centralna posojilnica“
v Gorici,
uraduje od 1 avg. naprej
od 8. zj. do 1. pop.

Odlikovana kleparska delavnica

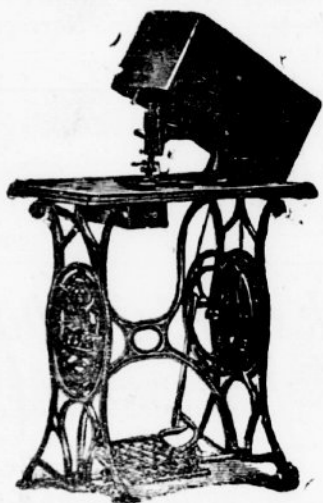

Artur Makutz

Gorica, Ozka ulica šte. 1.

izvršuje vsa naročila, spadajoča v kleparsko stroko z največjo natančnostjo. Izvršuje vpeljavo in popravo strelododov itd.

Fani Drašček,
zaloga šivalnih strojev
Gorica, Stolna ulica hiš. št. 2.

Prodaja stroje tudi na tedenske ali mesečne obroke. Stroji so iz prvih tovarn ter najboljše, kakovosti. Priporoča se slav. občinstvu.

Odlikovana delavnica!

ANT. KRUSIČ,

krojaški mojster v vrtni ulici 26.

Priporoča se sl. občinstvu v mestu in na deželi, posebno č. duhovščini. — Ima bogato zalogo blaga vsake vrste in za vsaki stan, ter opozarja na ravno došlo sveže pomladansko blago, lastni izdelek *gotovih oblič in površnih suknj. Cene prav solidne!*

Podpisani priporoča slavnemu občinstvu v Gorici in na deželi svojo

prodajalnico jestvin

V zalogi ima kave vseh vrst, različne moke iz Majdičevega mlina v Kranju, nadalje ima tudi raznovrstne pijače na primer: francoski Cognac, pristni kranjski brinjevec, domači tropinovec, fini rum, različna vina, goršice (Senf.) Ciril-Methodovo kavo in Ciril-Methodove užigalice. — V zalogi se dobé tudi testenine tvrdke Žnideršič & Valenčič v Ilirski Bistrici, ter drugo v to stroko spadajoče blago. — Postrežba točna in po zmernih cenah.

Z odličnim spoštovanjem

Josip Kutin,

trgovec v Semeniški ulici h. št. 1 (v lastni hiši.)

Krojaška mojstra

Čufer & Bajt

v Gorici, ulica sv. Antona št. 7
v hiši g. Jerneja Kopača

izdelujeta

vsakovrstne obleke za moške po meri, bodisi fine ali pa priproste.

Priporočata se svojim rojakom v Gorici in na deželi, posebno pa č. duhovščini za obilna naročila.

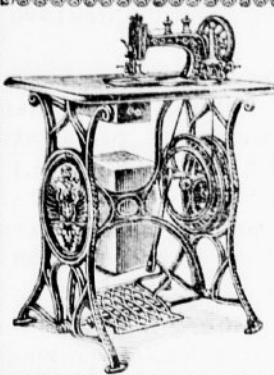
Jakob Šuligoj,

urar c. kr. železnic,

v Gorici, Gosposka ulica hiš. šte. 25.

priporoča svojo najboljšo zalogo

šivalnih strojev,

za gospode krojače in šivilje po najnižje mogočih cenah. — V zalogi ima tudi najnovejše in najbolj priproste vezilne aparate (Stickaparate), katere se more porabiti za vezenje (rekamiranje) na vsakem „Singer-jevem“ šivalnem stroju, ter stane tak aparat samo 7 K. — Kdor torej hoče imeti dober in trpežen šivalni stroj in jako po ceni, naj si pride ogledat šiv. stroje novih sistemov, katere jamči od 5 do 10 let.

Dalje priporoča najboljše

švicarske žepne ure
po zmernih cenah. Poprave s poroštvom enega leta.

Po vsestranskem prevdanku in preskušnji se bode vsakdo prepričal, da se kupuje pri tvrdki

J. Zornik, Gorica

Gosposka ulica 7, zmiraj najbolji najlepši in temu primerno najceneje blago. Posebno pa:

Za dame:

Krasne okraske za obleke, trakove svile zadnje novosti za bluze, pajčolane, pasove, predpasnike, rokavice, nogavice, dežnike, solnčnike, bluze, čevlje, vse potrebščine za obleke, kakor: podlage, sukanec, svila, gumbe, vezenja, zaponke itd.

Za gospode:

Raznovrstno belo in barvano perilo najboljše vrste, jopice za hribolazce; kolesarje, veslarje; zadnje novosti ovratnic, ovratnikov, zapestnic, nogavic, rokavic, hlačnikov, čepic, čevljev, dežnikov itd.

Opozarja

prečastite dame, na svojo veliko zalogo obče priznana najboljih modercev vsake cene.

Za birmarce

in otroke; rokavice, nogavice, pajčolane vsake vrste, obleke, čepice, razno perilo.

Za slavnosti

in druge veselice: vsakovrstne narodne trakove, kojim preskrbi na zahtevo vsakvrstne napise.

Cene brez vsake konkurence.

J. MEDVED

naznanja, da otvori v Gorici tekom meseca oktobra novo založeno trgovino z **izgotovljenimi oblekami**, v prejšnji vrtni ulici (sedaj Corso Giuseppe Verdi) št. 38 (nasproti kavarne Schwarz) poleg glavne pošte. **Trgovina bode v velikem dunajskem slogu.**

Mejnarodni panorama

iz Berolina, odlik. na vseh svetovnih razstavah.

Restavracija „LA BOHEME“, Gorica, tekališče Josipa Verdija št. 38.

Potovanje po svetu, za vseh zanimivo.

Vsak teden nov program!

Od 13. do 19. sept.: Drugo zanimivo potovanje skozi

R I M

Nikdo naj ne zamudi ogledati si teh krasnih naravnih lepot.

Odprto vsak dan od 9. zj. do 9. zv.

Vstopnina 40 vin., otroci in vojaki do narednika 20 vin.

Sprejema

hranilne vloge katere obrestuje po 4 $\frac{1}{2}$ % polumesečno; nevzdignene obrestipripišuje konec leta k glavnici. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Posojila

udom na osebni kredit po 6% in na vknjižbo po 5 $\frac{1}{2}$ %

„Centralna posojilnica“

registrovana zadruga z omejeno zavezo,

Gorica, ulica Vetturini 9.

C. kr. poštnohranilnični konto N. 851.292.

Sprejema

nove člane

z glavnimi in opravnimi deleži. Glavni deleži po 200 K, opravnili po 2 K. Otvarja članom tekoče račune, katere obrestuje po dogovoru.

Uradne ure

vsak dan od 8. ure zjutraj pa do 1. ure popoldne.